

Повторення. Вступ. Посилення радянізації та репресії у західних областях УРСР. Український визвольний рух у 1944-1950-х рр. Василь Кук.

Міні-презентація · матеріал уроку без тестів

Що потрібно зрозуміти на уроці

Головна думка. Після повернення радянської влади західні області УРСР прискорено включали до радянської політичної, економічної та культурної системи. Модернізація поєднувалася з колективізацією, ідеологізацією та репресіями, а збройний спротив ОУН і УПА поступово переходив від великих відділів до підпільної мережі.

- назвати основні складові післявоєнної радянізації західних областей
- пояснити причини спротиву колективізації та репресивній політиці
- охарактеризувати зміну тактики ОУН і УПА після 1945 р.
- визначити роль Романа Шухевича та Василя Кука

1. Основний матеріал

Питання / етап	Що треба знати
Органи влади і кадри	До середини 1946 р. у західні області направили близько 86 тис. фахівців зі східних регіонів; місцевим кадрам переважно відводили другорядні посади.
Націоналізація та контроль	Держава перебирала промисловість, торгівлю, транспорт, житловий фонд, заклади освіти й культури.
Колективізація	До 1950 р. у колгоспах опинилося близько 93% селянських господарств західних областей; процес супроводжувався примусом, висилками та репресіями.
Індустріалізація й освіта	Створювали нові галузі промисловості, розширювали мережу шкіл і ліквідовували неписьменність, водночас посилюючи ідеологічний контроль.
ОУН і УПА	У 1945–1946 рр. УПА ще діяла у значних районах Західної України. Проти неї використовували війська МВС–МДБ і регулярні частини радянської армії.
Зміна тактики	Через великі втрати великі повстанські з'єднання змінювалися малими групами та підпіллям.
Василь Кук	Після загибелі Романа Шухевича 5 березня 1950 р. Василь Кук став командувачем УПА; у 1954 р. його заарештували.

2. Опорні дати

Дата / період	Подія
1944–1950-ті рр.	Післявоєнний етап українського визвольного руху
1945–1946 рр.	Найвища післявоєнна активність великих формувань УПА
1950 р.	В основному завершено колективізацію західноукраїнських земель
05.03.1950	Загибель Романа Шухевича; командування переходить до Василя Кука
1954 р.	Арешт Василя Кука

3. Ключові поняття

Поняття	Пояснення
радянiзація	насадження радянської політичної, економічної та культурної моделі
колективізація	об'єднання селянських господарств у колгоспи
націоналізація	перехід приватної власності у власність держави
підпілля	конспіративна нелегальна організаційна мережа

4. Постаті та інституції

- Роман Шухевич
- Василь Кук
- ОУН
- УПА
- МВС–МДБ СРСР

5. Причина → подія → наслідок

Повернення радянської влади й незавершеність радянзації

Форсована радянська → колективізація й репресії → спротив ОУН і УПА → перехід до підпілля

До початку 1950-х радянський режим утвердив основні інституції, а організований збройний спротив поступово згасав

Підсумок уроку

Повоєнна радянська Західної України дала промислові й освітні зміни, але відбувалася разом із примусом, руйнуванням незалежних інституцій і масовими репресіями.